

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 669/2023
23.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Младена Лекића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Неготину К 244/23 од 10.02.2023. године и Вишег суда у Неготину Кж1 25/23 од 21.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 23.06.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Младена Лекића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Неготину К 244/23 од 10.02.2023. године и Вишег суда у Неготину Кж1 25/23 од 21.04.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину К 244/23 од 10.02.2023. године, окривљена АА, оглашена је кривом због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика и осуђена на новчану казну у износу од 40.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од 3 (три) месеца, а уколико исту не плати у остављеном року, суд ће је заменити казном затвора, тако што ће за сваких 1.000,00 динара новчане казне одредити по један дан затвора. Истом пресудом, окривљена је обавезана да суду на име паушала плати износ од 8.000,00 динара, под претњом принудног извршења, као и да приватној тужиљи ББ на име трошкова кривичног поступка плати износ од 90.460,00 динара, све у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Неготину Кж1 25/23 од 21.04.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, адвоката Младена Лекића, а пресуда Основног суда у Неготину К 244/23 од 10.02.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Младен Лекић, у смислу члана 485. став 1.

Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи побијане пресуде тако што ће окривљену ослободити од оптужбе за предметно кривично дело, те да приватну тужиљу обавезе да окривљеној надокнади трошкове кривичног поступка, по основу заступања од стране браниоца, све према Адвокатској тарифи.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) Законика о кривичном поступку, бранилац окривљене АА, у поднетом захтеву истиче да је правноснажном пресудом оптужба прекорачена, јер је првостепени суд у чињенични опис радње извршења предметног кривичног дела датог у изреци правноснажне пресуде, унео битне субјективне елементе бића кривичног дела и то урачунљивост и свест о забрањености дела, а који елементи несумњиво недостају у приватној тужби и без којих, сагласно члану 14. КЗ, нема ни кривичног дела. Сем тога, бранилац окривљене наводи да је против прве првостепене пресуде жалбу изјавила само и једино окривљена преко браниоца, па у конкретном случају, нема законских могућности за уређење тужбе након укидања прве првостепене пресуде, на начин што ће бити додати субјективни елементи кривичног дела у питању, који оптуженој нису стављени на терет приватном тужбом, из којих разлога је учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, се по оцени Врховног суда не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је приватна тужила, преко пуномоћника, поднеском од 09.02.2023. године прецизирала диспозитив приватне тужбе, на тај начин што је у чињенични опис дела унето да је окривљена поступала у урачунљивом стању и била свесна забрањености свог дела.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

По налажењу Врховног суда, суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде, обзиром да је изрека правноснажне пресуде идентична са диспозитивом приватне тужбе, прецизиране поднеском од 09.02.2023. године.

Сходно томе, не стоје наводи захтева да је суд унео у изреку правноснажне пресуде субјективне елементе – урачунљивост и свест о забрањености дела, а како то бранилац погрешно наводи.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да се правноснажна пресуда односи на исто лице – окривљену АА и исто кривично дело – увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које је окривљена оптужена, оцењени су као неосновани наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Надаље, одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације и кривичног дела и кривичне санкције.

Из списка предмета произлази да је ранија првостепена пресуда Основног суда у Неготину К 266/21 од 31.08.2022. године, укинута решењем Вишег суда у Неготину Кж1 51/22 од 19.12.2022. године, само по жалби браниоца окривљене и да је након укидања првостепене пресуде пуномоћник приватне тужиле поднеском од 09.02.2023. године прецизирао приватну тужбу на тај начин што је унео речи: „у урачунљивом стању“ и „свесна забрањености свог дела“.

Према ставу Врховног суда, приватна тужилца није извршила прекорачење у смислу додавања инкриминације за предметно кривично дело, што даље значи да је окривљеној прецизираним оптужним актом и даље стављено на терет исто кривично дело – увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, као и да је суд у поновљеном поступку окривљену АА осудио на исту новчану казну (40.000,00 динара).

То што је, након укидања првобитне првостепене пресуде, пуномоћник приватне тужиле у оптужни акт унео да је окривљена радње извршења предметног кривичног дела учинила у урачунљивом стању и да је била свесна забрањености свог дела, не указује на повреду закона из члана 453. ЗКП – *reformatio in reius*, обзиром да је у приватној тужби од 15.11.2021. године описан директни умишљај („била свесна свог дела и хтела његово извршење“), којим је обухваћена и свест о забрањености дела, док се урачунљивост у току кривичног поступка подразумева, а иста у току целог доказног поступка није била ни оспорена.

Сходно изнетом, неосновани су наводи из захтева којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП.

У преосталом делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА нема законом прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1.), што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП) подразумева одређење одређене повреде закона због које окривљени, преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек (члан 485. став 4. ЗКП) и образложење у чему се конкретно састоји повреда закона истакнута у захтеву, а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Бранилац окривљене АА, адвокат Младен Лекић, као разлог подношења захтева за заштиту законитости нумерише и повреду закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, а која повреда представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Међутим, у образложењу захтева, бранилац окривљене не описује у чему се конкретно састоји истакнута повреда закона, па сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у напред наведеном делу нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП.

Врховни суд, према изричитој одредби члана 489. став 1. ЗКП, испитује правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога (члан 485. став 1. ЗКП), дела и правца побијања који су истакнути у захтеву и није овлашћен да по службеној дужности оцењује коју конкретно повреду закона или други разлог су браниоци имали у виду приликом подношења захтева.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић